

Partnerschap tussen ouders en professionals; het perspectief van ouders

Hélène Leenders & Petra Swennenhuis

Lectoraat Diversiteit en Orthopedagogisch Handelen.
Fontys Hogeschool Pedagogiek

p.swennenhuis@fontys.nl; h.leenders@fontys.nl

Partnerschap tussen professionals en ouders. Theoretisch kader

Belangrijk om samenwerking ouders-professionals in onderwijs en jeugdhulpverlening te optimaliseren (resp. De Greef et al., 2017; Lusse, 2015)

- Onderwijs: ‘partnerschap’ leidt tot geïntegreerde zorg thuis-school
- Jeugdhulp: ‘persoonlijke alliantie – taakalliantie’: ouder en professional samen verantwoordelijk voor passend stuk hulpverlening

Sterke alliantie ouders-professionals in jeugdhulpverlening leidt tot verbetering tevredenheid over zorg, functioneren ouders, pos. resultaten ouderondersteuning thuis, welbevinden en psychosociale ontwikkeling kinderen/jongeren (De Greef et al., 2017; 2018)

Partnerschap tussen professionals en ouders. Theoretisch kader

- ‘Partnerschap’: vertrouwensrelatie, ouders om input vragen, meenemen bij beslissingen omtrent zorg, ondersteuning thuis afstemmen met ouders - leidt tot gecoördineerde inzet thuis en school (Leenders et al, 2018; 2019), bevordert motivatie, welzijn, zelfvertrouwen, leerprestaties (o.a. Bakker et al., 2013); positief effect op gedragsproblemen (Kim et al., 2013; Thijs & Eilbracht, 2012).
- Maar bij zorgleerlingen onderwijsprofessionals teveel expert rol. Ouders verliezen regie, expertise onvoldoende benut (Leenders et al., 2019; Cheatham & Ostrosky, 2011).

Onderzoeksvragen

1. Wat zijn de ervaringen van ouders in de samenwerking met professionals [waar het gaat om de vertrouwensrelatie, vormgeving van de samenwerking, eigen inbreng van ouders en hun ideeën over partnerschap]?
2. In hoeverre hangt de kwaliteit van de samenwerkingsrelatie en de mate waarin ouders regie voeren over de opvoeding samen met het type voorziening in de jeugdhulpverlening waar zij mee te maken hebben?

Opzet onderzoek

- **Respondenten:** 103 ouders van jeugdigen binnen ambulante, semi-residentiële en residentiële jeugdhulpverlening
 - **Topiclist:** vertrouwensrelatie, vormgeving samenwerking, eigen inbreng ouders, partnerschap
 - **Procedure:** studenten interviewen ouders
 - **Analyse:** (1) kwalitatief /deductief en (2) samenhang met type instelling

Respondenten

Lesplaats	Type stage organisatie			Totaal
	ambulant	semi-residentieel	residentieel	
Tilburg	13	11	15	39
Eindhoven	10	19	14	43
Sittard	21	-	-	21
Totaal	44	30	29	103

Instrument & Analyse

- (1) **vertrouwensrelatie** (“Hoe ervaart u de relatie met de professional(s) die voor uw kind zorgen?”),
- (2) **vormgeving** van de samenwerking
- (3) de **eigen inbreng** van ouders (“Hoe worden uw kennis, ideeën, expertise als ouder meegenomen door de professional(s)?”).
- (4) de mate waarin **partnerschap** wordt ervaren (met vragen als “Wat zijn uw ervaringen met en ideeën over partnerschap tussen u en de professionals die voor uw kind zorgen?”)

Analyse: interviewfragmenten gekoppeld aan thema's; gradaties partnerschap; nieuwe codering, koppeling voorziening, kwantificering

Resultaten (1)

Ervaringen van ouders in de samenwerking met professionals

- Ervaringen met hulpverlening algemeen
- Vertrouwensrelatie
- Vormgeving samenwerking
 - Communicatie
 - Werkzame factoren
 - Afstemming
- Wederkerigheid/gedeelde verantwoordelijkheid

Resultaten (2)

Samenhang samenwerkingsrelatie en type voorziening

3 gradaties van partnerschap

1. Geen regie ouders [*‘Zeg jij het maar’* en *‘Ik heb niets te zeggen’*]
2. Ouders en hulpverleners gelijkwaardige gesprekspartners
3. Geïntegreerde zorg, gedeelde verantwoordelijkheid ouders-professionals

Resultaten (2)

gradaties partnerschap gekoppeld aan type voorziening

	aantal ouders	ouders geen regie ("zeg jij het maar")	ouders geen regie ("ik heb niets te zeggen")	gelijkwaardige gespreks partners	geïntegreerde zorg/ gedeelde verantwoordelijkheid
Ambulant (17)	44	22	1	20	1
Semi residentieel (13)	30	5	2	19	4
Residentieel (10)	29	7	9	7	6
Totaal 40 instellingen	103	34	12	46	11

Plenaire discussie

1. Welke bevindingen herkent u al dan niet uit uw eigen context, welke illustratieve aanvullingen zijn er te geven?
2. Hoe vind je als professional een balans tussen je rol als expert en het benutten van de ervaringskennis en eigen expertise van ouders?
3. Stelling: *When professionals acknowledge that parents are usually aware of their children's needs and difficulties and are willing to support their development, the non-optimal division of roles, e.g. professionals as advice givers and parents as advice seekers, can be overcome.*